

terne dertil. Jeg tror ikke, at det, der skal kendes til Landboret til denne Examen, er saa omfattende, at denne Kundskab ikke skulde kunne erhverves ad privat Vej; jeg kan ikke troe Andet, end at der iblandt de juridiske Manufacturerer maa findes et tilstrækkeligt Antal, som formaae at overtage denne Underviisning, hvorved man altsaa heller ikke binder de Mand, som vilde tage Landmaalerexamen, til at være tilstede her i Kjøbenhavn til de bestemte Tider, paa hvilke et saadant Cursus maatte være at holde. Ligeledes er det heller ikke nødvendigt at indrette særlige Cursus i Agerdykningsvidenskaben, da der allerede bestaaer et saadant, og der bliver altsaa kun det Spørgsmaal tilbage, om vi skulde bevilge Penge til Honorar for Afholdelsen af Examen. I den Henseende har Udvalget tilladt sig at paapege den Maade, hvorpaa disse Udgifter kunde afholdes, uden at Statskassen behøver nu at begynde paa at gjøre Tilbud, nemlig ved at lade dem, der underkaste sig Examen, yde et Bidrag. Den høitærede Indenrigsminister har meddeelt, at de allerede yde et saadant Bidrag af 25 Rd., hvilket dog kun er bestemt til Afholdelsen af Udgifter ved den praktiske Examen, men jeg tror ikke, at der er mindste Grund til ikke at lægge Noget til paa Grund af den mundtlige og skriftlige Examen. Den egentlige Hovedgrund, hvorfor jeg har været imod, at disse Udgifter opføres, det er, at som bekendt have vi Examencomissioner for Landmaalere, for Forsteelever, for Gartnere o. s. v., og naar man nu bevilger et Tillæg af 200 Rd. til det Bar-Mænd, der i dette Tilfælde have forlangt Betaling, fordi de ikke kunne optage denne Forretning ved Siden af deres andre Forretninger, saa vil den simple Følge være, at man efterhaanden ikke faaer Noget til at indtræde i disse Examencomissioner, uden at man betaler dem. Det er vist nok ogsaa naturligt, at de, der ville nyde et Gode — og et Gode er det vel at underkaste sig en Examen og faae de dermed forbundne Rettigheder — ogsaa betale dette Gode, og da det ikke kan blive noget betydeligt Beløb, saa skjønner jeg ikke, at der er nogen væsentlig Hindring for at slaae ind paa denne Vej, saameget mindre som den ærede Indenrigsmini-

ster i sit Foredrag bemærkede, at han vilde være betænkt paa, ved 3die Behandling, at stille et Endringsforslag, som gik ud paa at afhjælpe det i den Reining Fornødne. Hvis man altsaa af hans yderligere Erklæring kommer til det Resultat, at man ikke kunde følge den førstnævnte Vej, som Udvalgets Fleertal har foreslaaet, saa vil der altid være Tid til at komme ind paa en anden.

Sjæberning: Da jeg hører til det Mindretal, der, ligesom Ordføreren, foreslaaer Thinget ikke at bevilge de 1800 Rd. til Landinspekturers Underviisning o. s. v., saa tror jeg at maatte imødegaae de forskellige Bemærkninger, som ere fremkomne i Anledning af denne Sag. Den sidste ærede Taler har gjort det klart, hvortil det egentlig er, at disse Udgifter skulde anvendes, nemlig til at afhjælpe et Savn af Underviisningen i Landmaaling. Jeg har allerede tidligere haft den Ære at bemærke, at naar en hvilken som helst Profession først faaer Krav paa at erholde Underviisning ved Statens Hjælp, saa er der Intet til Hinder for, at jo enhver som helst anden Haandtering kan komme og gjøre samme Krav. Enhver Haandtering kan ligesaagodt som Landmaalere og Landinspekturer forlange, at Staten skal give dem fri Underviisning. Naar man her har gjort gjældende, at Examen er det, hvorfor der skal betales, og Underviisningen det, som skal gives frit, saa tror jeg, at man snarere skulde vende det om og sige, at Examen er Statens Sag og Underviisningen den Privates. Examen bør Folk kunne tage frit, det er Byrde nok at skulle underkaste sig den, Underviisningen derimod maae de Bedkommende selv sørge for. Vi maae desuden lægge Mærke til, at vi ere i Begreb med at bevilge Understøttelser til forskellige Skoler, hvor der tilveiebringes den Underviisning, som idetmindste bliver Grundlag for den Fagdannelse, hvorom her er Spørgsmaal, men dersom vi nu her vilde gaae hen og centralisere denne Underviisning, og derved afdrage Eleverne fra de forskellige Steder, hvor der, ved Hjælp af de af os givne Midler, staaes en saadan Underviisning tilveie, da synes det mig, at vi komme ind paa et urigtigt Gebeet. Men det, som hovedsage-